

Om Brf Garm

Vision för Garm

Vi ägare till Garm vill känna stolthet över vår fastighet och besökare ska känna sig välkomna. Fastigheten ska uppfattas som en av de attraktivare boendemiljöerna i Göteborgs centrum. Därför ska Övre Fogelbergsgatan 3, hus och tomt, kännetecknas av hög kvalitet och modern teknik både vad gäller dess funktionella och estetiska värden.

Visionen fastställd av föreningsstämman 11 december 2007.

Styrelsedeklaration

Garm kännetecknades 1959, då fastigheten byggdes, av framsynta och moderna lösningar. Det är dags att återupprätta dessa ursprungliga värden. Vi vill därför återskapa och säkerställa fastighetens status och vi ska ha en plan för hur fastighetens värden ska säkras på sikt. Planen och dess lösningar ska vara miljömedvetna och hållbara över tid. För att åstadkomma funktionella, estetiska och miljömedvetna lösningar kommer vi att ta hjälp av professionella konsulter och entreprenörer.

Fastställd av styrelsen 13 november 2007.

Fastigheten Garm

Garms fastighet rymmer, sedan juni 2012, 37 bostadsrätter samt gemensamma utrymmen som lägenhetsförråd, tvättstuga och cykel- och barnvagnsrum. Dessutom finns övernattningsrum för medlemmars gäster och styrelserum.

I entréplanet finns tre mindre lägenheter och på första våningsplanet tre rymliga, relativt lika stora lägenheter. Övriga tio våningsplan består av två större lägenheter och en etta (1,5 rum) däremellan. Det översta, tolfte planet, har en mindre lägenhet, ”penthouse.”

Brf Garms historia

Övre Fogelbergsgatan 3 byggdes som ett av fyra punkthus på kullen vid Föreningsgatan/Övre Fogelbergsgatan under 1950/60-talet. Den nya stadsplanen från 1958 stödde då de olika markägarnas önskemål om att ge ”Fogelberget” en höghussiluett. Man ville så långt möjligt bevara områdets parkkaraktär och samtidigt tillgodose behovet av centralt belägna bostäder.

Garm tillkom på initiativ av familjen Segerstedt Wiberg som då bodde i Segerstedtska villan, tidningsmannen Torgny Segerstedts hem beläget där höghuset Övre Fogelbergsgatan 1 finns idag. Garm ritades av arkitekten Nils Einar Eriksson, som även är arkitekt till bland annat Göteborgs konserthus.

Bostadsrättsföreningen Garm bildades den 14 december 1957 och fastigheten var inflyttningsklar i januari 1960. Flera av de familjer som tillsammans med familjen

Segerstedt Wiberg planerade för huset och bostadsrättsföreningen bodde i huset under lång tid, några gör det fortfarande.

Bland medlemmarna i Garm finns idag barnfamiljer, studerande, äldre och familjer som varit med sedan huset byggdes. Vi är många som känner starkt för byggnaden och dess karaktär, både vi som bott här länge och vi som flyttat hit på senare år och lockades av lägenheternas rymlighet och husets funktionalistiska arkitektur.

Ingrid Segerstedts berättelse

I Garms jubileumsbok till 40-årsjubileet år 2000 berättar Ingrid Segerstedt Wiberg, om hur Garm blev till. Här är hennes berättelse:

Så började vi

Under lång tid levde vi på 40- och 50-talet i krigets skugga. På något sätt vände vi oss vid allt det ohyggliga som fanns runt omkring, våra liv hade för alltid förändrats. Men också i denna tid var det vardagens problem som tog största delen av vår uppmärksamhet. Trevande sökte vi leva vidare som om livet trots allt var sig likt. Man orkar inte alltid tänka på de stora frågorna. Det är lättare att gå vidare i livet om man tar sig an vardagen.

Villan mitt i parken

Anders Wiberg njöt i stora drag när det blev klart att ett hus skulle byggas på tomten Övre Fogelbergsgatan 3. Det var en vacker villa min man Anders Wiberg och jag övertagit efter Torgny Segerstedts död 1945. Villan mitt i parken var trivsamt, grönska, fåglar och lugn satte sin prägel på hela omgivningen. Även om jag gärna drömde mig tillbaka till gamla tider, och allt jag upplevt i villan så kunde jag inte stoppa utvecklingen, jag måste acceptera fakta: villan var enligt nutida mått alltför stor att leva i och sköta om. Det innebar ingen trevnad att äga den, utan den bistra verkligheten var att vi tvingades ägna varje söndagsförmiddag åt storstädning och vardagligt underhåll.

Sakta accepterade jag och familjen att villan måste säljas. Och sakta förstod jag: Vi hade kommit till höghusens tid och bristen på lägenheter pockade på snabba ryck! Den planering som pågick skulle leda fram till Miljonprogrammets förverkligande. Själv insåg jag att det var bättre att bostäderna placerades mitt i stan istället för ute i periferin med långa avstånd och dyra transporter för stans innevånare.

Garm tar form

För min man som var en praktisk handlingsmänniska innebar förändringen i vårt liv en utmaning. Han nådde snabbt kontakt med Nils Einar Eriksson, och runt dem samlades en grupp som utarbetade förslag till ett hus med elva våningsplan. Samtidigt bildades en förening som skulle verkställa bygget och lösa alla de problem som sammanhänge med detta. Jag kände mig själv lite desorienterad och övergiven, men smittades så småningom av gruppens arbetsglädje.

Anders blev ordförande i föreningen som uppkallades efter Torgny Segerstedts grand danois Garm, han som hållit vakt i villan mot alla suspekta individer under krigsåren. Ansökningar kom snabbt om medlemskap i föreningen och på kort tid var i stort sett alla lägenheter uthyrda. Inträdesavgifterna var stora och kom att lägga grunden till

den framtida finansieringen, de månatliga avgifterna skulle täcka de löpande utgifterna.

Under byggnadstiden hade Anders vid sin sida Per Persson, då chef för Park Avenue Hotel, rektor Harald Ryfors och Carin Birgitta Almerfelt. Under lång tid därefter tog husets skötsel mycket tid för Anders som var oerhört road av att skapa trevnad för alla, han blev nästan en hustomte. Till de ivriga föreningsmedlemmarna hörde utan tvekan också Astrid Wranger som höll ordning och reda på blomsterrabatterna och i övrigt vakade över husets trevnad och skötsel. Huvudansvaret för blommorna i entrén hade jag. Hon har för mycket att göra i riksdagen, var den förklaring som husets barn serverade om någon undrade varför blommorna var vanvårdade.

Åtskilliga av hyresgästerna som var med vid starten bor fortfarande kvar i huset vilket säger något om den trivsel som alltid funnits här. Ett par av de traditioner som hållits vid liv under de gångna fyrtio åren är att varje jul skall husets innevånare smycka granen och dricka julglögg tillsammans.

Slutligen vill jag nämna att Anders Wiberg såg till att entrén försågs med konstverk av hög kvalitet, i blickfånget en fresk av Torsten Billman.

Ingrid Segerstedt Wiberg

Husets arkitekt

Göteborgsarkitekten Nils Einar Eriksson har ritat Garm. Han tillhörde den grupp arkitekter som kan kallas funkisarkitekter.

När arkitekttävlingen om Göteborgs konserthus utlystes på 1930-talet deltog Nils Einar Eriksson. Han blev den som fick förverkliga sitt förslag. Konserthuset invigdes 4 oktober 1935 och blev hyllat och världsberömt för framförallt den goda akustiken.

Nils Einar Eriksson har satt sin profil på flera byggnader i Göteborg. Han är arkitekten bakom Hotell Park Aveny, 1950, Svenska Mässan, 1939, Götaälvsbron, 1939, Folkets Hus och biografen Draken vid Järntorget, 1949, och Guldhedstornet

I Malmö ritade han tillsammans med andra arkitekter Ribershus. I Stockholm stod han tillsammans med Sten Westholm som arkitekt till en av Sveriges första funktionalistiska byggnader, förlaget Tidens hus på Sveavägen. Han ritade även Folksamhuset på Söder, 1960, tillsammans med Yngve Tegnér och Sollidenscenen på Skansen.

Nils Einar Eriksson var i sin arkitektur funktionalistiskt inspirerad. Han hade en ”motvilja mot utsvävningar” och föredrog det ”spartanska.” (Intervju 1969).

Nils Einar Eriksson var medlem av Ingenjörsvetenskapsakademin och Konstakademin och utnämndes 1975 till hedersdoktor vid Chalmers Tekniska Högskola. Nils Einar Eriksson levde mellan åren 1899 och 1978.

Funktionalismen

Garms fastighet har en konsekvent och genomtänkt funktionalistisk inriktning. Funktionalismen fick sitt stora genombrott på Stockholmsutställningen 1930. Funkishusen med ljusa släta fasader, stora fönster och platta tak var då något helt

nytt. Husen var sparsmakade och stilrena. De hade inga utsmyckningar. Det viktigaste var att de fungerade för de människor som skulle bo och arbeta där. Många tyckte att funkishusen var fula, platta lådor, men ännu fler tyckte om det ljusa och lättskötta.

Med funktionalismen som stilideal byggdes för första gången bostadshus som stod fria med sol och luft emellan. Husen hade utsikt och balkonger åt två håll och ibland solaltan på taket. Tomterna runt husen skulle vara parkliknande, öppna och ljusa.

I fastigheterna gjordes köken små. Det moderna var att ha små arbetskök med funktionell inredning, kylskåp och rostfri diskbänk. Man utgick från att den moderna tiden skulle innebära att familjen åt färre mål hemma och fler på arbetsplatsen. Därför gav man också stort utrymme åt vardagsrummet. Nästan alla bostäder försågs med badrum med badkar.

Fogelberg – gatans namn

Skulptören Bengt Erland Fogelberg är mannen bakom Fogelbergsgatan. Som skulptör svarar han bland annat för Gustav II Adolf-statyn på Gustav Adolf torg i Göteborg. I Nationalencyklopedin kan man läsa följande om Fogelberg:

Fogelberg, Bengt Erland, 1786-1854, skulptör. Fogelberg började som gällbgjutare innan han successivt gick över till skulpturkonst. Åren 1804-12 var han elev vid Konstakademien i Stockholm men slöt sig snart till den oppositionella gruppen kring C.F. von Breda. År 1820 for Fogelberg till Paris och från 1821 var han verksam i Rom.

Han var starkt påverkad av Per Henrik Lings idéer om nordiska myter som motiv i konsten. På Götiska förbundets utställning 1818 väckte han uppseende med skulpturskisserna Odin, Tor och Frey samt ett dryckeshorn. På Karl XIV Johans beställning utförde han skulpturerna Odin, 1830, Tor, 1844, och Balder, 1844. Alla i marmor och i kolossalformat. Skulpturernas formspråk är i grunden klassiska men med särdrag och attribut som förankrar dem i nordisk forntid. Fogelberg utförde även offentliga verk, t ex Gustav II Adolf i Göteborg och Karl XIV Johans ryttarstaty i Stockholm, båda avtäckta 1854.

2014-02-18/LA